

Byla C-228/23**Prašymas priimti prejudicinį sprendimą****Gavimo data:**

2023 m. balandžio 12 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Conseil d'État (Prancūzija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2023 m. balandžio 12 d.

Pareiškėja:

Asociacija AFAÏA

Atsakovas:

Institut national de l'origine et de la qualité (INAO)

CONSEIL D'ETAT (VALSTYBĖS TARYBA)

<...>

sprendama

teisinių ginčų

<...>

Atsižvelgdama į šį procesą:

Skunde ir dublike, kurie 2020 m. spalio 22 d. ir 2022 m. kovo 22 d. buvo užregistruoti *Conseil d'État* (Valstybės taryba, Prancūzija) teisminių ginčų sekretoriatoje, asociacija AFAÏA prašo *Conseil d'État*:

1. dėl įgaliojimų viršijimo panaikinti 2020 m. vasario 4 d. sprendimą, kuriuo *Institut national de l'origine et de la qualité* (Nacionalinis kilmės ir kokybės institutas, toliau – INAO) atmetė jos prašymą iš dalies pakeisti 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 ir 2008 m. rugsėjo 5 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 889/2008 aiškinimo vadovą tiek, kiek jame apibrėžta pramoninės žemdirbystės [gyvulininkystės] sąvoka, kaip ji suprantama pagal Reglamento (EB) Nr. 889/2008 I priedą;

2. įpareigoti INAO per vieną mėnesį nuo pranešimo apie jo sprendimą atitinkamai pakeisti šį Aiškinimo vadovą ir priimti jo viešinimo priemones, kuriomis būtų aiškiai parodyta, kad naujasis išaiškinimas, susijęs su sąvokos „pramoniniu būdu užaugintų gyvulių mėšlas“ apibrėžtimi, nebegalioja;

<...>

Ji teigia, kad:

– INAO nėra kompetentinga nustatyti papildomas reglamentų (EB) Nr. 834/2007 ir (EB) Nr. 889/2008 taikymo priemones;

– Aiškinimo vadove pateiktame išaiškinyje teigiant, kad ekologinėje žemdirbystėje draudžiama naudoti trąšas, gaunamas iš gyvūnų, laikomų narvuose, vientisose gardelių ar grotelių sistemose, ir viršijant Direktyvos 2011/92/ES I priede nustatytas ribas, neteisingai suprantama šių reglamentų prasmė bei taikymo sritis;

– šiuo aiškinyje ir jo pakeitimais per trumpą laiką pažeidžiami teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principai;

– šis aiškinimas, kuris yra siauresnis nei vyraujantis kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, gali labai iškreipti skirtingų valstybių narių gamintojų konkurenciją.

Dviejuose atsiliepimuose į skundą, užregistruotuose 2021 m. gegužės 7 d. ir 2022 m. rugsėjo 9 d, INAO prašo atmesti skundą <...>. Jis teigia, kad pareiškėjos nurodyti pagrindai yra nepagrįsti.

<...>

Atsižvelgdama į kitus bylos dokumentus,

Atsižvelgdama į:

– Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo;

– 1991 m. birželio 24 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2092/91;

– 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 834/2007;

– 2008 m. rugsėjo 5 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (EB) Nr. 889/2008;

– 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/625;

– 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/848;

- 2021 m. liepos 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/1165;
- 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/92/ES;
- <...>

Kadangi:

- 1 Iš byloje esančių dokumentų matyti, kad 2020 m. sausio mėn. INAO iš dalies pakeitė 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo ir 2008 m. rugsėjo 5 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 889/2008, kuriuo nustatomos išsamios Reglamento (EB) Nr. 834/2007 įgyvendinimo taisyklės, aiškinimo vadovą, siekiant išaiškinti antrojo iš šių reglamentų I priede nustatytą draudimą ekologiškai gamybai skirtoje žemėje naudoti gyvūninės kilmės trąšas ir dirvožemio savybes gerinančias medžiagas „iš pramoninės žemdirbystės [gyvulininkystės]“ kaip neapimančių mėšlo, gaunamo „iš ūkių, kuriuose naudojama vientisa gardelių ar grotelių sistema ir viršijančių Direktyvos 2011/92/ES I priede nustatytas ribines vertes“, taip pat mėšlo, gaunamo „iš ūkių, kuriuose gyvūnai auginami narvuose, ir viršijančio“ tas pačias ribines vertes. Asociacija AFAIA – profesinė asociacija, kurios tikslas yra ginti ekologiškų trąšų gamintojų kolektyvinius interesus, prašo dėl įgaliojimų viršijimo panaikinti 2020 m. vasario 4 d. sprendimą, kuriuo INAO atmetė jos prašymą iš dalies pakeisti Aiškinimo vadovą tiek, kiek jame apibrėžta sąvoka „pramoninė žemdirbystė [gyvulininkystė]“, kaip ji suprantama pagal Reglamento (EB) Nr. 889/2008 I priedą, ir įpareigoti INAO atitinkamai iš dalies pakeisti Aiškinimo vadovą per vieną mėnesį nuo pranešimo apie jo sprendimą ir kartu su šiuo daliniu pakeitimu patvirtinti viešinimo priemones, kuriomis būtų aiškiai parodyta, kad naujasis išaiškinimas, susijęs su sąvokos „pramoniniu būdu užaugintų gyvulių mėšlas“ apibrėžtimi, nebegalioja.
- 2 <...>
- 3 Pirmą, <...> reikia atsižvelgti į šio sprendimo priėmimo dieną galiojančius Europos reglamentus, t. y. 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007, bei 2021 m. liepos 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2021/165, kuriuo leidžiama ekologinėje gamyboje naudoti tam tikrus produktus ir medžiagas ir sudaromi jų sąrašai. Antra, nors INAO savo interneto svetainėje paskelbė naują ekologinio ūkininkavimo taisyklių aiškinimo vadovą, taikomą nuo 2022 m. sausio 1 d., jo 192 punkte identišškai atkartotas sąvokos „pramoninė žemdirbystė [gyvulininkystė]“ išaiškinimas, kurį ginčija asociacija AFAIA, todėl laikytina, kad juo ginčijamos naujojo vadovo 192 punkto nuostatos.
- 4 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/848 3 straipsnyje „ekologinė gamyba“ apibrėžta kaip „šio reglamento reikalavimus atitinkančių gamybos metodų naudojimas <...> visais gamybos, paruošimo ir

platinimo etapais“. Tarp 4 straipsnyje įvardytų ekologinės gamybos tikslų nurodomi šie: „<...> b) užtikrinti ilgalaikį dirvožemio derlingumą; / <...> d) svariai prisidėti užtikrinant netoksišką aplinką; / e) prisidėti prie aukštų gyvūnų gerovės standartų užtikrinimo <...>“. Pagal to paties reglamento 5 straipsnį, „*Ekologinė gamyba – tai tvaraus valdymo sistema, grindžiama šiais bendraisiais principais: <...> / g) riboti išorės medžiagų naudojimą; kai išorės medžiagų naudojimas būtinas arba kai f punkte nurodytos tinkamos valdymo praktikos ir metodų nėra, naudojamos tik šios išorės medžiagos: / i) ekologinės gamybos metodais pagamintos medžiagos; <...> ii) natūralios arba natūraliu būdu gautos medžiagos; <...>*“. Šio reglamento 6 straipsnyje nustatyta: „*Vykdamant žemės ūkio ir akvakultūros veiklą ekologinė gamyba visų pirma grindžiama šiais konkrečiais principais: / a) palaikomas ir stiprinamas dirvožemio gyvybingumas ir natūralus dirvožemio derlingumas <...>; / b) kuo labiau ribojamas neatsinaujinančiųjų išteklių ir išorės medžiagų naudojimas; / c) augalinės ir gyvūninės kilmės atliekos ir šalutiniai produktai perdirbami augalinių produktų ir gyvulininkystės produktų gamybos metu; <...>*“. To paties reglamento 9 straipsnyje nurodyta, kad: „<...> / 3. 24 ir 25 straipsniuose ir II priede nurodytais tikslais ir naudojimo tikslais ekologinėje gamyboje galima naudoti tik pagal tas nuostatas leidžiamus produktus ir medžiagas, su sąlyga, kad juos, remiantis atitinkamomis Sąjungos teisės nuostatomis ir, jei taikytina, remiantis Sąjungos teise grindžiamomis nacionalinėmis nuostatomis, taip pat leista naudoti neekologinėje gamyboje. <...>“. Pagal šio reglamento 12 straipsnį, kuriame nustatytos „*augalinių produktų gamybos taisyklės*“: „1. Augalus auginantys arba augalinius produktus gaminantys veiklos vykdytojai visų pirma laikosi II priedo I dalyje nustatytų išsamių taisyklių. <...>“. Pagal šio reglamento 14 straipsnį, kuriame apibrėžtos „*ūkinių gyvūnų auginimo taisyklės*“: „1. Gyvulininkystės produktus gaminantys veiklos vykdytojai visų pirma laikosi II priedo II dalyje <...> nustatytų išsamių gamybos taisyklių <...>“. To paties reglamento 24 straipsnyje „*Leidimo naudoti produktus ir medžiagas ekologinėje gamyboje suteikimas*“ nustatyta, kad: „1. Komisija gali leisti naudoti tam tikrus produktus ir medžiagas ekologinėje gamyboje ir įtraukia visus tokius leistus naudoti produktus ir medžiagas į ribotus sąrašus, kad jie būtų naudojami kaip: <...> / b) trąšos, dirvožemio gerinimo priemonės ir maistingosios medžiagos; <...>“. Šio reglamento II priedo I dalyje „*Augalinių produktų gamybos taisyklės*“ nurodyta, kad: „1.9.2. *Dirvožemio derlingumas ir biologinis aktyvumas išlaikomas ir didinamas: <...> / c) visais atvejais – tręšiant iš ekologinės gamybos gaunamu ūkinių gyvūnų mėšlu ar iš tokios gamybos gaunamomis organinėmis medžiagomis, kuriuos pageidautina naudoti kompostuotus. /1.9.3. Kai mitybiniais augalų poreikiams patenkinti nepakanka 1.9.1 ir 1.9.2 punktuose nurodytų priemonių, gali būti naudojamos tik pagal 24 straipsnį ekologinėje gamyboje leidžiamos trąšos ir dirvožemio gerinimo priemonės ir tik tiek, kiek būtina. <...>*“. To paties priedo II dalyje „*Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės*“ nustatyti „*Bendrieji reikalavimai*“, pagal kuriuos: „<...> 1.1. Išskyrus bitininkystę, draudžiama gaminti gyvulininkystės produktus neturint žemės, jei ūkininkas, ketinantis ekologiškai auginti ūkinius gyvūnus nevaldo žemės ūkio paskirties žemės ir nėra sudaręs rašytinio bendradarbiavimo susitarimo su ūkininku dėl tiems ūkiniams gyvūnams

skirtų ekologinės gamybos vienetų ar perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio gamybos vienetų naudojimo“, kad „1.4.2.1. <...> *ekologiškai auginami gyvūnai ganomi ekologiškuose žemės plotuose <...>*“, kad „1.6.3. *Gyvūnų laikymo tankis pastatuose turi būti toks, kad jiems būtų patogų, būtų paisoma jų gerovės ir tenkinami kiekvienos rūšies gyvūnams būdingi poreikiai, ir visų pirma turi priklausyti nuo gyvūnų rūšies, veislės ir amžiaus. <...> / 1.6.8. Bet kurios rūšies ūkinių gyvūnų auginimui nenaudojami narvai, gardai ir jie nelaikomi be kraiko pakloto“* ir, kita vertus, įvairioms gyvūnų rūšims taikomose specialiosiose taisyklėse nustatyti reikalavimai jų laikymo pastatų grindims, atmetant galimybę, kad jos būtų pagamintos iš gardelių ar grotelių.

- 5 Taikant ankstesniame punkte išdėstytas nuostatas, reikia remtis 2021 m. liepos 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2021/1165. Šio įgyvendinimo reglamento 2 straipsnyje nustatyta, kad: „*Taikant Reglamento (ES) 2018/848 24 straipsnio 1 dalies b punktą, augalų mitybai, kraiko kokybei pagerinti ir jį praturtinti arba dumbliams auginti arba auginamų akvakultūros gyvūnų aplinkai sukurti kaip trąšos, dirvožemio gerinimo priemonės ir maisto medžiagos gali būti naudojami tik šio reglamento II priede išvardyti produktai ir medžiagos, jei jie atitinka atitinkamas Sąjungos teisės nuostatas <...>*“. II priede nustatyta, kad „*[š]iame priede išvardytos trąšos, dirvožemio gerinimo priemonės ir maisto medžiagos gali būti naudojamos ekologinėje gamyboje, jei jos atitinka: / – | atitinkamus Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus dėl tręšiamųjų produktų, visų pirma, kai taikytina, Reglamentą (EB) Nr. 2003/2003 ir Reglamentą (ES) 2019/1009, ir / – | Sąjungos teisės aktus dėl šalutinių gyvūninių produktų, visų pirma Reglamentą (EB) Nr. 1069/2009 ir Reglamentą (ES) Nr. 142/2011, ypač jo V ir XI priedus“*. Tarp išvardytų produktų, be kita ko, paminėtas „*gyvūnų mėšlas“*, „*sausas gyvūnų mėšlas ir dehidratuotas naminių paukščių mėšlas“*, „*gyvūnų ekskrementų kompostas, kuriame yra naminių paukščių mėšlo ir gyvūnų mėšlo komposto“* ir „*skysti gyvūnų ekskrementai“*, pažymint, kad „*medžiagos, gautos pramoninės žemdirbystės būdu, draudžiamos“*.
- 6 Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/1165 versijoje prancūzų kalba vartojama sąvoka „*pramoninė žemdirbystė [gyvulininkystė]*“ neapibrėžta nei šiame reglamente, nei Reglamente (ES) 2018/848. Nors daugumoje šio įgyvendinimo reglamento kalbinių versijų, be kita ko, versijoje anglų kalba, vartojama ta pati sąvoka, versijose danų, olandų ir portugalų kalbomis daugiausia vartojama sąvoka „*bežemė (pranc. hors sol) gyvulininkystė“*. Pastaroji sąvoka šiuose dviejuose reglamentuose išsamiau neapibrėžta: kaip minėta 4 punkte, Reglamento (ES) 2018/848 II priedo II dalies 1.1 punkte tik paminėta, kad „*gaminti gyvulininkystės produktus neturint žemės“* draudžiama, jei ūkininkas, ketinantis ekologiškai auginti ūkinius gyvūnus, nevaldo žemės ūkio paskirties žemės ir nėra sudaręs rašytinio bendradarbiavimo susitarimo su ūkininku dėl tiems ūkiniams gyvūnams skirtų ekologinės gamybos vienetų naudojimo. Be to, iš 2021 m. gegužės mėn. paskelbtos ekspertų grupės, kurią Europos Komisija subūrė siekdama apibrėžti sąvokos „*pramoninė žemdirbystė [gyvulininkystė]*“ taikymo sritį, pastabos matyti, kad, nesant galimybės pateikti tikslią šios sąvokos apibrėžtį, ji turėtų būti taikoma remiantis požymių visuma, kuri apima, be kita ko, auginimą

narvuose arba tokiomis sąlygomis, kai gyvūnai negali judėti 360 laipsnių kampu, bežemę gyvulininkystę, laikymo patalpų pobūdį (kietos grindys, apšvietimas ir pan.), tam tikrų laikymo tankio apribojimų viršijimą ir šėrimo sąlygas (antibiotikai, genetiškai modifikuoti organizmai).

- 7 Ankstesniame punkte paminėtas Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/1165 kalbinių versijų neatitikimas egzistavo ir Įgyvendinimo reglamento (EB) Nr. 889/2008, kurį jis pakeitė, kalbinėse versijose. Taigi, pagal Reglamento (EB) Nr. 834/2007 12 straipsnį, kuriame buvo numatyta, kad ekologiškai ūkininkaujant tręšimui galima naudoti ekologinės gamybos būdu gautą mėšlą, bet papildomai leidžiama naudoti Komisijos leidžiamas trąšas ir dirvožemio gerinimo priemones, Įgyvendinimo reglamentu (EB) Nr. 889/2008 leista naudoti tuos pačius produktus, išskyrus tuos, kurie pagal prancūzišką ir anglišką versijas gaunami „pramoninės žemdirbystės [gyvulininkystės] būdu“, o pagal kai kurias kitas versijas – iš „bežemės gyvulininkystės“, vis dėlto šio įgyvendinimo reglamento 16 straipsnyje nurodoma, kad „*Draudžiama gyvūnus auginti ūkio subjekto, kuris nevaldo žemės ūkio naudmenų ir (arba) nėra sudaręs rašytinio bendradarbiavimo susitarimo su kitu ūkio subjektu pagal 3 straipsnio 3 dalį, ūkyje*“. Be to, šie leidimai buvo paminėti kaip vieni iš tų, kurie „*leistini pagal Reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 ir perkelti Reglamento (EB) Nr. 834/2007 16 straipsnio 3 dalies c punktu*“, kuriame numatyta, jog „*produktai ir medžiagos, kurie prieš priimant šį reglamentą buvo naudojami tikslais, lygiaverčiais šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems tikslams, gali būti toliau naudojami priėmus reglamentą. Komisija bet kuriuo atveju gali išbraukti iš sąrašo tokius produktus ar medžiagas 37 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka*“.
- 8 Anksčiau 1991 m. birželio 24 d. Tarybos reglamente (EEB) Nr. 2092/91, panaikintame 2007 m. birželio 28 d. Reglamentu (EB) Nr. 834/2007, aptariamų produktų naudojimas iš pradžių visiškai nebuvo ribojamas, bet nuo 2006 m. galiojusioje jo II priedo redakcijoje prancūzų kalba buvo numatyta, kad „*gyvūnų mėšlas*“ ir „*džiovintas gyvūnų mėšlas ir dehidruotas naminių paukščių mėšlas yra* „*[m]edžiagos, kurios gaunamos ekstensyvios gyvulininkystės dėka ir tik taip, kaip nurodyta Tarybos reglamento (EB) Nr. 2328/91 6 straipsnio 5 dalyje*“, kuri apima „*ūkius, kuriuose mėšinių galvijų tankis neviršija trijų gyvulių vienetų vienam hektarui pašarų ploto*“, o pozicijose „*[g]yvūnų ekskrementų kompostas, kuriame yra naminių paukščių mėšlo ir gyvūnų mėšlo komposto*“ ir „*skysti gyvūnų ekskrementai*“ buvo nurodyta „*[m]edžiagos, gautos iš gyvūnų auginimo neturint žemės [lietuviškoje versijoje: „pramoninės žemdirbystės būdu – vert. past.], draudžiamos*“, išsamiau neapibrėžiant bežemės gyvulininkystės sąvokos. Angliškoje šių nuostatų versijoje buvo vartojamas terminas „pramoninė gyvulininkystė“ („factory farming“). Europos Komisijos parengtame šių nuostatų taikymo vadove, kuriame taip pat vartojama sąvoka „pramoninė gyvulininkystė“, buvo pabrėžiama, kad valstybės narės turi apibrėžti šių nuostatų taikymo sritį, pasiūlydamos į ją įtraukti ūkius, kuriuose, pirma, yra įrenginys, neleidžiantis gyvuliams judėti 360 laipsnių kampu arba laikantis juos daugiausia tamsoje ar be pakratų, ir, antra, nėra žemės ūkio augalams auginti skirtos žemės, kurioje būtų galima paskleisti mėšlą.

- 9 Grįsdama prašymą panaikinti atsisakymą pakeisti ginčijamas INAO Aiškinimo vadovo nuostatas, asociacija AFAĪA, be kita ko, teigia, kad šio vadovo nuostatose neteisingai suprantama nagrinėjamų reglamentų taikymo sritis, nes šiuose reglamentuose vartojama sąvoka „pramoninė gyvulininkystė“ turi būti suprantama kaip reiškianti bežemę gyvulininkystę neturint žemės, o pagal vadove pasirinktą aiškinimą į ją neįtraukiami visi gyvulininkystės ūkiai, kuriuose gyvuliai auginami vientisoje gardelių ar grotelių sistemoje ir narvuose, viršijant tam tikrą gyvūnų skaičių, nors šie gyvulininkystės ūkiai nebūtinai yra bežemiai.
- 10 Gindamasis INAO savo Aiškinimo vadove išdėstyta išaiškinimą grindžia ekologinio ūkininkavimo reikalavimais, aprašytais 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 preambulėje, pagal kurią: „*Ekologinė gamyba – bendra ūkio valdymo ir maisto produktų gamybos sistema, apimanti geriausią aplinkosaugos praktiką, didelę biologinę įvairovę, gamtos išteklių išsaugojimą, aukštų gyvūnų gerovės standartų taikymą ir gamybos būdą, atsižvelgiant į tam tikrų vartotojų teikiamą pirmenybę produktams, pagamintiems naudojant natūralias medžiagas ir procesus*“. INAO taip pat nurodė atkreipęs dėmesį į terminų pakeitimo Reglamentų (EB) Nr. 834/2007 ir (EB) Nr. 889/2008 prancūziškoje versijoje pasekmes, kai vietoj iš dalies pakeistame 1991 m. birželio 24 d. Tarybos reglamente (EEB) Nr. 2092/91 vartotos sąvokos „pramoninė gyvulininkystė“ juose atsirado sąvoka „bežemė gyvulininkystė“. INAO teigia, kad sąvoką „pramoninė gyvulininkystė“ aiškindamos kaip susijusią su gyvulių laikymo sąlygomis, t. y. tiek su judėjimo laisve ir galimybe patekti į lauką, tiek su gyvulių tankumu, ir remiantis įprastine žodžio „pramoninis“ samprata, reiškiančia procesų mechanizavimą ir masinį gamybos pobūdį, Prancūzijos institucijos siekė neįtraukti ūkių, kurių dydis ir auginimo sąlygos neatitinka minėto reglamento tikslų, tarp kurių yra gyvūnų gerovė ir vartotojų pasitikėjimas ekologinio ūkininkavimo gamybos grandine, vadinasi, neatsižvelgė į Reglamento (EB) Nr. 889/2008 kontekstą ir tikslus. INAO pažymi, kad 2020 m. balandžio mėn. *Fédération nationale d'agriculture biologique* (Prancūzijos nacionalinė ekologinės žemdirbystės federacija) 19 valstybių narių atlikta apklausa rodo, kad sąvoką „pramoninė žemdirbystė [gyvulininkystė]“ dauguma jų aiškina taip, kad ji taip pat apima ūkius, kuriuose naudojamos narvų, gardelių ir grotelių sistemos ir kurie viršija tam tikras gyvūnų skaičiaus viename ūkyje ribas. Vis dėlto iš šio tyrimo matyti, kad šių valstybių narių nustatytos ribos kai kuriais atvejais yra griežtesnės nei nustatytosios INAO, kuris perėmė ribas, nurodytas 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo, pagal kurią reikalaujama, kad būtų vertinami „*įrengimai, skirti intensyviai naminių paukščių ar kiaulių auginimui, jei yra daugiau nei: | a) | 85 000 vietų broileriams ir 60 000 vietų vištoms; | b) | 3 000 vietų kiaulėms (sunkesnėms nei 30 kg); arba | c) | 900 vietų paršavedėms kiaulėms*“ ir kad kai kurios valstybės narės taip pat laikosi gyvūnų šėrimo kriterijų, pagal kuriuos nenaudojami pašarai, kurių sudėtyje esama genetiškai modifikuotų organizmų.
- 11 Pirma, sąvoka „pramoninė žemdirbystė [gyvulininkystė]“ nėra apibrėžta nei Reglamente (ES) 2018/848, nei Įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/1165, nei

ankstesniuose reglamentuose, kuriuose ši sąvoka buvo vartojama. Be to, iš byloje esančių dokumentų matyti, kad skirtingose valstybėse narėse ši sąvoka aiškinama skirtingai. Tam tikros valstybės narės šią sąvoką ir toliau tapatina su sąvoka „bežemė gyvulininkystė“, o kitos valstybės narės šias dvi sąvokas atskiria ir sąvoką „pramoninė gyvulininkystė“ apibrėžia remdamosi techniniais reikalavimais bei gyvulių skaičiaus apribojimais, o kai kurios iš jų – net ir šėrimo reikalavimais.

- 12 Antra, iš 4 ir 5 punktuose cituotų nuostatų matyti, kad ekologinėje augalininkystėje dirvožemiui tręšti naudojamas gyvulių mėšlas iš principo turi būti gaunamas iš ekologinės gamybos, bet jei dėl to negalima patenkinti augalų mitybos reikalavimų, ir tik tiek, kiek būtina, galima panaudoti ekologiniame žemės ūkyje leidžiamas trąšas ir dirvožemio gerinimo priemones, apibrėžtas Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/1165 II priede. Nors iš šių nuostatų taip pat matyti, kad ekologinės gyvulininkystės sąlygomis draudžiama gyvulius auginti neturint žemės, jokių rūšių gyvūnams auginti nenaudojami narvai, dėžės ir gardai su gardelinėmis grindimis, o pastatuose, kuriuose laikomi gyvūnai, galvijams, avims ir kiaulėms turi būti įrengta vientisa gulėjimo (poilsio) vieta, kur grindys turi būti tvirtos, o ne iš gardelių, naminiams paukščiams skirtoje vietoje ne mažiau kaip trečdalis paviršiaus turi būti vientisas, o ne padengtas gardelėmis ar grotelėmis, o vištoms dedeklėms turi būti skirta pakankama ploto dalis mėšlui surinkti, atsižvelgiant į 11 punkte nurodytus neaiškumus, vien šių elementų nepakanka nustatyti, ar Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/1165 II priede vartojama sąvoka „pramoninė žemdirbystė [gyvulininkystė]“ šios nuostatos ir šiuo reglamentu siekiamo tikslo kontekste turėtų būti prilyginama sąvokai „gyvūnų auginimas neturint žemės“ ir ar, jeigu taip nėra, viršijus tam tikrą gyvūnų skaičių, ji būtina apima sistemų, kurias sudaro tik gardelės, grotelės ar narvai, naudojimą.
- 13 Taigi atsakymas į asociacijos AFAIA skundo pagrindą, pagal kurį ginčijamomis nuostatomis grindžiamame išaiškinime klaidingai suprantama Reglamento (ES) Nr. 2021/1165 nuostatų, draudžiančių ekologiniuose ūkiuose naudoti pramoniniuose gyvulininkystės ūkiuose pagamintas trąšas ir dirvožemio gerinimo priemones, prasmė ir taikymo sritis, priklauso nuo atsakymų į šiuos klausimus: pirma, ar sąvoka „pramoninė gyvulininkystė“ turi būti aiškinama kaip lygiavertė sąvokai „bežemė gyvulininkystė“; antra, jei į ankstesnį klausimą būtų atsakyta, kad sąvoka „pramoninė gyvulininkystė“ skiriasi nuo sąvokos „bežemė gyvulininkystė“, į kokius kriterijus reikia atsižvelgti siekiant nustatyti, ar gyvulininkystės ūkis turi būti laikomas pramoniniu, kaip tai suprantama pagal šio reglamento II priedą.
- 14 13 punkte nurodyti klausimai yra lemiami siekiant išspręsti šį ginčą ir dėl jų kyla didelių aiškinimo sunkumų, nes nėra Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencijos, kurioje būtų išaiškintas aptariamų nuostatų dalykas ir apimtis. Todėl reikia pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą ir sustabdyti AFAIA skundo nagrinėjimą, kol jis priims sprendimą.

NUSPRENDŽIA:

<...> Sustabdyti asociacijos AFAĪA pateikto skundo nagrinėjimą, kol Europos Sąjungos Teisingumo Teismas priims sprendimą toliau išdėstytais klausimais:

1. Ar 2021 m. liepos 15 d. Komisijos reglamento (ES) 2021/1165, kuriuo įgyvendinamas 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848, II priedas turi būti aiškinamas taip, kad jame vartojama pramoninės gyvulininkystės sąvoka yra lygiavertė bežemės gyvulininkystės sąvokai?

2. Jeigu pramoninės gyvulininkystės sąvoka skiriasi nuo bežemės gyvulininkystės sąvokos, į kokius kriterijus reikia atsižvelgti siekiant nustatyti, ar gyvulininkystės ūkis turi būti laikomas pramoniniu, kaip tai suprantama pagal Reglamento (ES) 2021/1165 II priedą?

<...>

DARBINIS VERTINIMAS